

El chico y la garza / Kimitachi wa dô ikiru ka

Direcció: Hayao Miyazaki

País: Japó (2023)

Guió Hayao Miyazaki **Música** Joe Hisaishi **Fotografia** Atsushi Okui **Interpretació** Animació **Durada** 124 min **Gènere** Animació, drama, fantàstic **Llengües** Japonès, amb subtítols en espanyol

Sinopsi

Un jove anomenat Mahito, que enyora la seva mare, s'aventura en un món compartit pels vius i els morts. Allà, la mort arriba a la fi i la vida troba un nou començament. Una fantasia semiautobiogràfica sobre la vida, la mort i la creació, en homenatge a l'amistat, de la ment de Hayao Miyazaki. (vertigofilms.es)

Crítica

Un gran Miyazaki inaugura Sant Sebastià amb una animació d'una bellesa arrabassadora

'El chico y la garza', potser l'última pel·lícula del mestre japonès, desplega un preciosisme que no renuncia a la cruesa ni al dolor inherent a tot procés de creixement

Les pel·lícules que obren els festivals internacionals de cinema solen privilegiar la presència d'actors de llum o d'autors consagrats abans que els valors cinematogràfics. **Apostar per l'estrebada mediàtica per presentar públicament una nova edició té els seus rèdits** en forma d'espai en diaris i televisions, però poques vegades sol accontentar uns espectadors que, per circumscriure'ns a Sant Sebastià, els últims anys han vist com els treballs menys afortunats de tòtems com Woody Allen (*Rifkin's Festival*) o Wim Wenders (*Inmersión*), que enguany participa a la secció Perles amb la notable *Perfect Days*, servien per descórrer el teló del certamen.

Doncs bé, l'equivalència entre pel·lícula inaugural i fiasco la podem deixar en un lloc segur al calaix dels clics periodístics perquè l'estrena europea de l'últim llargmetratge del mestre japonès **Hayao Miyazaki, *El chico y la garza*, suposa l'imponent retorn d'un veterà cineasta que feia deu anys que no dirigia** (a excepció del curtmetratge *Boro the Caterpillar* delatat el 2018) i que ha presentat la que, probablement, sigui la seva última pel·lícula.

La nova producció del Studio Ghibli ens situa al Japó de 1937. En Mahito, un adolescent que ha perdut la seva mare, es retira amb el seu pare i la seva nova esposa -germana de la seva mare i per tant tia del jove- a una zona rural fugint d'un Tòquio assotat per la guerra xinesojaponesa. En aquest territori aïllat i bonic, **en Mahito intentarà sobreposar-se a la pèrdua mentre s'esforça per acceptar un nou destí** que aviat inclourà un germà.

Basada en la novel·la de Genzaburo Yoshino i a partir d'un plantejament en què s'entreveuran el *bildungsroman* i les narratives sobre el duel, el director d'*El viaje de Chihiro* (2001) es nodreix de la màgia de l'entorn (un vell casalot abandonat d'essències gòtiques com a porta d'entrada a l'inefable) i d'un oportú revés de la trama per conjugar aquesta evolució personal en clau fantàstica, **submergint el noi en una mena de multivers en què personatges i situacions es repeteixen canviant de significat**: només cal veure aquest berrat pescador que comença exercint com a maquiavèl·lic cicerone i que acaba convertint-se en un aliat no exempt de picardia.

Aquest trànsit cap a l'aprenentatge adopta les formes d'una animació libèrrima, d'una bellesa arrabassadora que atén tant detalls minúsculs (una llàgrima, una llengua de sang sobre una flor, la melmelada empastifant la boca d'un nen) com aquestes grans i anorreadores *set-pieces* que van del realisme cruent (el bombardeig sobre Tòquio) a l'onirisme més desfermat (hi ha seqüències impregnades per un atraient toc surreal).

Un preciosisme que no renuncia a la cruesa ni al dolor inherent a tot procés de creixement -plasmant tant des del vessant visual (l'evisceració d'un peix) com des del dramàtic (el comiat d'aquesta mare/nena)- i del qual emana una espiritualitat emocionant que ens anima a valorar cada alè, cada segon. El torrent d'imaginació és tal -hi ha tantes idees plàstiques per seqüència!- que fins i tot desborda un metratge que podria ser més breu (hi ha situacions allargades en excés), però no serà aquest cronista qui s'atreveixi a esmenar la plana a un Miyazaki que ha tornat a signar una obra que malbarata geni. Molt probablement, **la millor de les possibles inauguracions.**